

การพัฒนากิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

นیرนาท จุลเนียม^{1*} ธันยนันท์ ฉัตรธีราโชติ² บุญดี รุ่งเรืองมณีรัตน์²

¹หมวดวิชาชีวศร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

²สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

*อีเมล: neranart.ch@dru.ac.th

วันที่รับบทความ: 8 พฤศจิกายน 2566 วันที่แก้ไขบทความ: 6 ธันวาคม 2566 วันที่ตอบรับบทความ: 26 ธันวาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ และ 2) ศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ดังนี้ (1) เปรียบเทียบความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ (2) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน และ 3) รับรองกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำนวน 1 ห้องเรียน 27 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) ชุดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ 2) ศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ 3) เอกสารประกอบการใช้กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และบทเรียนแบบผสมผสาน และ 4) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลของกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ ได้แก่ แบบทดสอบความฉลาดรู้ด้านการอ่าน แบบบันทึกการอ่านแบบสะท้อนคิด แบบวัดความผูกพันกับการอ่าน และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าร้อยละ และทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน ร่วมกับการวิเคราะห์เนื้อหา ผลจากการพัฒนากิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์พบว่า กิจกรรมเสริมการเรียนรู้มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) ผลการเรียนรู้ 3) โครงสร้างเนื้อหา 4) กิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน 5) สื่อเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้และ 6) การประเมินผล ซึ่งกิจกรรมเสริมการเรียนรู้มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์พบว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มีความฉลาดรู้ด้านการอ่านหลังการใช้กิจกรรมเสริมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการใช้กิจกรรมเสริมการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการรับรองกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์โดยภาพรวมพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 คน ให้การรับรองว่ากิจกรรมเสริมการเรียนรู้สามารถนำไปใช้พัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ได้

คำสำคัญ: กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

Development of Supplementary Learning Activities to Promote Reading Literacy for Faculty of Education Students

Neranart Chulnaim^{1*} Thanyanun Chatteerachote²
Boondee Rungruangmaneerat²

¹Teaching profession category, Faculty of Education, Dhonburi Rajabhat University

²English Language Program, Faculty of Education, Dhonburi Rajabhat University

*E-mail: neranart.ch@dru.ac.th

Received: 8 November 2023 Revised: 6 December 2023 Accepted: 26 December 2023

Abstract

This study aims to: 1) develop supplementary learning activities to promote reading literacy for faculty of education students, and 2) evaluate the effectiveness of these activities in promoting reading literacy. Specifically, the study seeks to (1) compare the reading literacy of faculty of education students before and after using the supplementary learning activities, (2) examine faculty of education students' opinions on these activities, and (3) validate the activities for promoting reading literacy of faculty of education students. This study employs a research and development approach with a sample of 27 first-year undergraduate students majoring in Thai language program from the Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University, during the first semester of the 2023 academic year. The sample was selected by cluster random sampling. The research tools include: 1) a set of supplementary learning activities, 2) an evaluation of the effectiveness of these activities, 3) supporting documents such as lesson plans and blended learning materials, and 4) tools for assessing effectiveness of the supplementary learning activities, including a reading literacy test, reflective reading logs, a reading engagement scale, and a student opinion questionnaire. Data were analyzed using mean, standard deviation (S.D.), percentage, dependent t-tests, and content analysis. The results show that the supplementary learning activities have six components: 1) principles, 2) learning outcomes, 3) content structure, 4) blended learning activities, 5) technology and learning resources, and 6) assessment, with high-quality ratings. The effectiveness study revealed that faculty of education students' reading literacy after using the activities was significantly higher than before, at the 0.05 level. Additionally, faculty of education students' overall opinions on the activities were very high. Validation by seven experts confirmed that the activities are effective in promoting reading literacy for faculty of education students.

Keywords: supplementary learning activities; reading literacy; faculty of education students

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 ทั่วโลกต้องเผชิญกับสถานการณ์ความท้าทายต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษาที่ผูกโยง เป็น โจทย์สำคัญของการพัฒนาการศึกษา และการแก้วิกฤติปัญหาการเรียนรู้อัจฉริยะใหม่ นานาประการ ขณะที่ทุกภาค ส่วนดำเนินการไปสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนแห่งสหประชาชาติ นอกจากการรับมือกับความพลิกผันด้าน เทคโนโลยีดิจิทัล (disruptive technology) สภาพสังคมวัฒนธรรมที่ซับซ้อนและคาดการณ์ยากขึ้น ระบบ การศึกษาทั่วโลกยังต้องเผชิญและฟันฝ่าวิกฤติอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการต่าง ๆ ชะงักและช้าลง ทั้ง ยังสะท้อนให้เห็นช่องว่างของความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่กว้างขึ้นอีกหลายเท่า ตรงข้ามกับช่องทางและ โอกาสในการเรียนรู้ของผู้เรียนจำนวนมากที่ไม่สามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้เต็มประสิทธิภาพกลับยิ่งแคบลง นอกจากทุกภาคส่วนต่างต้องร่วมด้วยช่วยกันแก้ไขปัญหาด้านการเรียนการสอนให้สามารถบริหารจัดการเพื่อ รองรับปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์อย่างเหมาะสมด้วยกระบวนการที่คนใหม่ วิธีวิทยาใหม่หรือนวัตกรรมใหม่ รูปแบบต่าง ๆ แล้ว ความท้าทายของ “การสร้างการเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง” ให้เกิดขึ้น อย่างเป็นรูปธรรมตั้งแต่ระดับปัจเจกบุคคล กลุ่มเรียน ชั้นเรียน โรงเรียน ชุมชน สังคม ไปจนถึงประเทศชาติ นับเป็นประเด็นสำคัญของการจัดการศึกษาในการสร้างเสริมคนยุคใหม่ให้มี “ความฉลาดรู้ (Literacy)” มี ทักษะในศตวรรษที่ 21 มีคุณลักษณะและสมรรถนะเพื่อการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน และอนาคตให้อยู่รอด และปลอดภัย (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2563; United Nations, 2020, pp. 9)

คำว่า “ความฉลาดรู้” ตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Literacy มีความหมายครอบคลุมคำว่า การรู้หนังสือ การอ่านออกเขียนได้ความสามารถในการอ่านและการเขียนในปัจจุบันนิยาม ความหมายของคำว่า “ความ ฉลาดรู้” ขยายวงความหมายเป็น “ความรอบรู้” ในศาสตร์หรือในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลึกซึ้ง ประกอบด้วย ความรู้ (knowledge) ทักษะ (skills) เจตคติ (attitude) และคุณลักษณะ (attribute) รวมกันเป็น “สมรรถนะ” (competency) ที่เน้นการปฏิบัติบนฐานความรู้ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถพัฒนา องค์ความรู้และศักยภาพการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ มีความคิดและจิตสำนึกที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ เพื่อ ประโยชน์และคุณค่าต่อตนเอง สังคมในปัจจุบัน และอนาคตที่ผู้เรียนเป็นผู้มีส่วนร่วม (สุมน อมรวิวัฒน์, 2562, น. 12; ทิศนา แชมมณี, 2562, น. 18-20; ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2563, น. 4-5; Montoya, 2018, pp. 2-5) โดย ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน (Reading Literacy) เป็นพื้นฐานสำคัญที่นำไปสู่ความฉลาดรู้ด้านอื่น ๆ เช่น ความ ฉลาดรู้เรื่องสังคมดิจิทัลและเทคโนโลยี ความฉลาดรู้เรื่องสังคมสมัยใหม่ ความฉลาดรู้เรื่องคณิตศาสตร์และ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2562)

“ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน (reading literacy)” ตามนิยามขององค์การเพื่อความร่วมมือ และการ พัฒนาเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD) ซึ่งดำเนินการ ทดสอบความสามารถของนักเรียนที่ระดับอายุ 15 ปี จาก 79 ประเทศ ในโครงการประเมินสมรรถนะนักเรียน มาตรฐานสากล (Program for International Student Assessment) หรือ PISA โดยมุ่งการประเมิน สมรรถนะการใช้ความรู้และทักษะการแก้ปัญหาจริงใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy) 2) ความฉลาดรู้ด้านวิทยาศาสตร์ (scientific literacy) และ 3) ความฉลาดรู้ด้าน การอ่าน (Reading Literacy) ซึ่งได้กำหนดนิยามความฉลาดรู้ด้านการอ่าน (reading literacy) ไว้ว่า คือ ความสามารถของบุคคลใน การทำความเข้าใจ (understanding) ใช้ (using) ประเมิน (evaluating) สะท้อน

คิด (reflecting) และมีส่วนร่วมกับตัวบท (engaging) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาความรู้และศักยภาพของตนเอง และสามารถมีส่วนร่วมกับสังคม (OECD, 2019)

การจัดระบบระดับทางสังคมวัฒนธรรม (Greenberg & Baron, 1986; Oxenham, 2017) ความท้าทายที่น่าสนใจให้แกปัญหาเหล่านี้ครอบคลุมประเด็นตั้งแต่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการอ่าน นวัตกรรมอ่านในชั้นเรียน และการเรียนรู้การใช้กลยุทธ์การอ่าน ตลอดจนแรงจูงใจในการอ่านของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษา ความฉลาดรู้ด้านการอ่านเป็นสมรรถนะทางวิชาการที่สำคัญสมรรถนะหนึ่ง ซึ่งผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ในการศึกษาเรียนรู้ วิจัยและพัฒนา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของการใช้ชีวิตประจำวันและสังคม (OECD, 2019) สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ. 2562 ได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ การเตรียมความพร้อมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนประจำการ ส่งเสริมการพัฒนาครูประจำการ และนอกประจำการให้มีความรู้และมีสมรรถนะทางวิชาชีพ ให้ตอบสนองข้อเสนอแนะเพื่อบรรลุเป้าหมายในการปฏิรูปการศึกษา โดยการปรับเปลี่ยนไปสู่หลักสูตรฐานสมรรถนะ (competency based curriculum) ผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) ตลอดจนมีการใช้เทคโนโลยี ที่เหมาะสมเพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสูงสุด เช่น การสร้างพื้นที่การเรียนรู้ใหม่ การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน การติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เป็นต้น

จากการสังเกตสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์พบว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอ่านในยุคดิจิทัลที่แน่ชัด มีวิธีการอ่านและใช้กลยุทธ์การอ่านไม่คล่องแคล่วเท่าที่ควร มีความสามารถในการใช้ประโยชน์จากการอ่านน้อย ขาดทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งนับเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการคิดและการสื่อสารของนักศึกษา ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพด้านการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งการศึกษาเรียนรู้รายวิชาต่าง ๆ และการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพครูในสถานศึกษา ซึ่งนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ต้องสามารถออกแบบ และจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่าน และเสริมสร้างความฉลาดรู้ด้านการอ่านให้กับผู้เรียนระดับต่าง ๆ การพัฒนากิจกรรมเสริมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และความจำเป็นในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงพลิกผันได้ตลอดเวลา นั้น จึงเป็นการส่งเสริมและยกระดับการศึกษาให้มีคุณภาพ และแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด ทันท่วงที ด้วยการขับเคลื่อนแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ความสามารถและสมรรถนะของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ ดังนั้นในการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้สร้างแบบวัดความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง

ด้วยเหตุนี้กิจกรรมการส่งเสริมการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์จะช่วยส่งเสริมรูปแบบของกิจกรรมเสริมการเรียนรู้และกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับยุคสมัยใหม่ด้วยเล็งเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการเสริมวางรากฐานสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในยุคดิจิทัลให้เข้มแข็ง ผลการศึกษาจะทำให้ได้กรอบแนวคิดและแนวทางในการพัฒนารูปแบบกิจกรรมเสริมการจัดการเรียนรู้และกระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับการนำไปใช้เสริมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ปัจจุบัน สอดคล้องตามผลลัพธ์ การพัฒนานักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์และแนวทางการพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านให้แก่ผู้เรียนในระดับการศึกษาอื่น ๆ ผ่านกระบวนการใหม่ในการนำไปใช้จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตลอดจนการดำรงตนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ได้แก่
  - 2.1 เปรียบเทียบความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน
  - 2.2 ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ที่มีต่อกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน
3. เพื่อรับรองกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

สมมุติฐานการวิจัย

ความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์หลังการใช้กิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สูงขึ้นกว่าก่อนการใช้กิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นรูปแบบของ การวิจัยและพัฒนา (R&D) การพัฒนากิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่เรียนในภาคการศึกษาที่ 1/2566 โดยชั้นปีที่ 1 จำนวน 4 ห้อง ห้องเรียน 27 คน ได้แก่ สาขาวิชาภาษาไทย 2 ห้อง สาขาวิชาสังคมศึกษา 1 ห้อง สาขาวิชาภาษาอังกฤษ 1 ห้อง จำนวนรวมทั้งสิ้น 108 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาไทย สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 1 ห้องเรียน จำนวน 27 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling) โดยใช้กลุ่มห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น คือ กิจกรรมด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ได้แก่ ข้อความจากสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ข้อความประเภทงานเขียนที่หลากหลาย

2.2 ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

2.2.1 ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน ประกอบด้วย ความสามารถในการรู้การอ่านเพื่อความเข้าใจเนื้อหาสาระ (content literacy) ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (critical reading) และความสามารถในการใช้ประโยชน์และผูกพันกับการอ่าน (utilization and engagement)

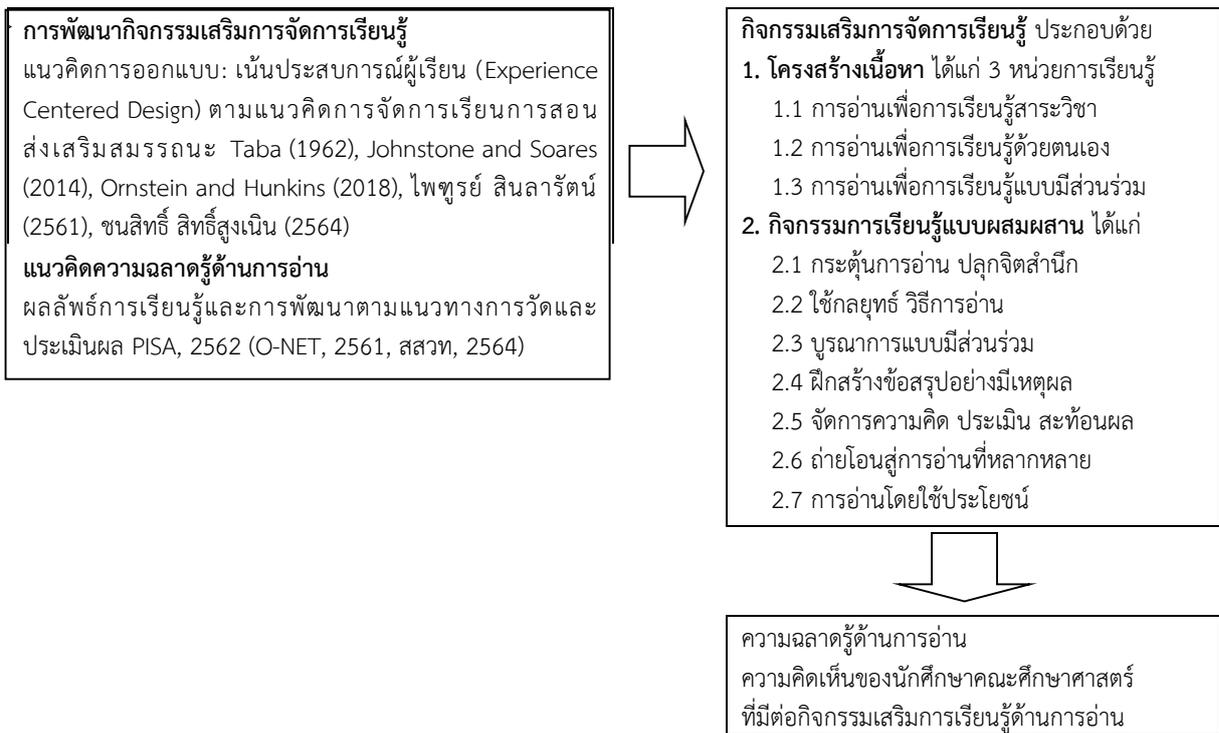
2.2.2 ความพึงพอใจของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ที่มีต่อกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยคือ บทอ่านที่ใช้ตามกรอบการประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนว PISA ได้แก่ ข้อความจากสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ข้อความมีรูปแบบและประเภทงานเขียนที่หลากหลาย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการอ่าน และบทอ่านที่ปรากฏในสาระการเรียนรู้ ตามมาตรฐานสมรรถนะวิชาชีพครูที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา

4. ระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยนี้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ใช้เวลาในการวิจัยและทดลองใช้กิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์จำนวน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวม 24 ชั่วโมง ทุกวันจันทร์ช่วงเช้า ซึ่งดำเนินการวิจัยและการทดลองใช้กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ในชั้นเรียน (in-class) ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผ่านแพลตฟอร์มและช่องทางการสื่อสารตามที่กำหนดร่วมกัน

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ ประกอบด้วย การวิจัยและพัฒนา 1) แบบวิเคราะห์เอกสาร (document analysis form) 2) แบบสอบถาม (questionnaire) 3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview) และ 4) ประเด็นการสนทนากลุ่ม (focus group)

ผู้วิจัยนำแบบวัดความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ที่ได้จากการดำเนินการวิจัยระยะที่ 1 ไปตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

5.1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์และข้อสอบ จำนวน 5 คน โดยแบ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหาจำนวน 3

คน และผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลจำนวน 2 คน จากนั้นหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence Index: IOC) โดยข้อสอบที่ใช้ได้ควรมี ค่า IOC มากกว่า 0.50 จากนั้นตัดทิ้งในกรณีที่มีค่า IOC ไม่ผ่านเกณฑ์ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, น. 249)

5.2 นำไปทดลองใช้ (try out) ครั้งที่ 1 จำนวน 10 คน เพื่อวิเคราะห์คุณภาพ ดังนี้

5.2.1 ผู้วิจัยนำข้อสอบแบบเขียนตอบ จำนวน 20 ชุด ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 คน และผู้วิจัยเป็นผู้ตรวจให้คะแนนโดยพิจารณาจากเกณฑ์การให้คะแนนที่สร้างขึ้น จากนั้นนำผลการตรวจให้คะแนนมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน (Rater agreement index: RAI)

5.2.2 วิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) โดยคำนวณจากสัดส่วนระหว่างผู้ที่ตอบข้อสอบ ถูกในแต่ละข้อจากผู้เข้าสอบทั้งหมดสำหรับข้อสอบแบบเลือกตอบ (ล้วน สายยศ, 2543, น. 196) ส่วนข้อสอบแบบเขียนตอบคำนวณจากสูตรของ Whitney and Sabers (1970) โดยแบ่งกลุ่มผู้สอบเป็นกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน โดยใช้เทคนิค 25% ของนักศึกษาทั้งหมด

5.2.3 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก สำหรับข้อสอบแบบเลือกตอบ คำนวณจากสูตรแบบง่ายโดยใช้เทคนิค 27% ในการแบ่งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543) ส่วนข้อสอบแบบเขียนตอบคำนวณจากสูตรของ Whitney and Sabers (1970) แบ่งกลุ่มผู้สอบเป็นกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อนโดยใช้ เทคนิค 25% ของนักเรียนทั้งหมดจากนั้นดำเนินการปรับแก้ไขหรือตัดข้อสอบที่ไม่ผ่านเกณฑ์ออก

5.3 นำข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์ ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน กำหนดคะแนนจุดตัด

5.4 วิเคราะห์ความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของโลเวทท์ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, น. 236-238) และคะแนนจุดตัดจากขั้นตอนที่ 3

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1. ประเมินประสิทธิผลการใช้กิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย

6.1.1 ประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาหลังการใช้กิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย

6.1.2 เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย

6.1.3 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นนักศึกษามีต่อกิจกรรมเสริมเพื่อสร้างความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย

6.1.4 สรุปและรายงานผลการประเมินการใช้กิจกรรมเสริมเพื่อสร้างความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย

6.2. รับรองกิจกรรม โดยการสัมมนาอ้างอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (connoisseurship)

6.2.1 กำหนดวัน เวลา ประชุมสัมมนารับรองคุณภาพหลักสูตรโดยผู้ทรงคุณวุฒิจากนั้นประสานติดต่อเพื่อนัดหมายและชี้แจงวัตถุประสงค์

6.2.2 จัดประชุมสัมมนาเพื่อรับรองกิจกรรมเสริมเพื่อสร้างความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย โดยอิงความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ

6.2.3 สรุปผลการรับรองกิจกรรมเสริมเพื่อสร้างความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย

6.2.4 ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ จัดทำกิจกรรมเสริมเพื่อสร้างความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย ฉบับสมบูรณ์

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ผลการประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่าน ได้จากแบบทดสอบความฉลาดรู้ด้านการอ่าน แบบบันทึกการอ่านแบบสะท้อนคิด แบบวัดความผูกพันกับการอ่าน แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้วิจัยตรวจให้คะแนนและรวบรวมข้อมูลคะแนน จากนั้นนำคะแนนทั้งหมดคำนวณค่าสถิติ ได้แก่ 1) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 2) ค่าสถิติ t-test dependence

7.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร ได้แก่ แบบบันทึกการอ่านแบบสะท้อนคิด คำตอบของคำถามแบบปลายเปิด และบันทึกผลการสอนหลังหน่วยการเรียนรู้ ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนากิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

1.1 ผลการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า กิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ประกอบด้วย 1) การพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่าน 2) การออกแบบและพัฒนากิจกรรมเสริมการเรียนรู้ 3) การอ่านเชิงรุก และ 4) การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ตามกระบวนการในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างได้แก่ (1) ชั้นศึกษาความจำเป็นความต้องการ (R_1) (2) ชั้นการออกแบบและพัฒนา (D_1) (3) ชั้นการทดลองใช้กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ (R_2) (4) ชั้นการประเมินและรับรองกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ (D_2) ซึ่งมีความสอดคล้องและแนวทางการดำเนินการเป็นระบบตามขั้นตอนการพัฒนาการเรียนรู้อย่างได้แก่ ชั้นที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ชั้นที่ 2 กำหนดผลการเรียนรู้ ระบุความสามารถและระดับการปฏิบัติ ชั้นที่ 3 การออกแบบกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ ชั้นที่ 4 การจัดระบบโครงสร้างเนื้อหา ชั้นที่ 5 การสร้างสรรค์การเรียนการสอนแบบผสมผสาน ชั้นที่ 6 ประเมินผลและรับรองกิจกรรมเสริมการเรียนรู้

1.2 ผลออกแบบและกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์โดยกำหนดองค์ประกอบของกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ จำนวน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) ผลการเรียนรู้ 3) โครงสร้างเนื้อหา 4) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน 5) สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ 6) การประเมินผล

สรุปได้ว่า ผลการประเมินคุณภาพกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า 1) ด้านความเหมาะสมขององค์ประกอบ หลักสูตร โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.43) และ 2) ผลการประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตรโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.35)

2. ผลการศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

2.1 ผลการทดลองใช้กิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์แบ่งเป็น 6 สัปดาห์ แต่ละสัปดาห์ใช้เวลา 4 ชั่วโมง โดยระยะเตรียมการก่อนและ

หลังการใช้กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ ใช้เวลา 2 สัปดาห์ จำนวน 8 ชั่วโมง ส่วนระยะทดลองใช้กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ ใช้เวลา 4 สัปดาห์ จำนวน 16 ชั่วโมง รวมจำนวนระยะเวลาการวิจัย 24 ชั่วโมง สำหรับหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านเพื่อการเรียนรู้สาระวิชา หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านเพื่อการมีส่วนร่วมทางสังคม แต่ละหน่วยการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ ผสมผสานตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านในรูปแบบทุกกิจกรรมสามารถส่งเสริมและพัฒนาองค์ประกอบความสามารถของความฉลาดรู้ด้านการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลทั้งนี้ บางกิจกรรมย่อยอาจมีการปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมด้านสื่อเทคโนโลยี เวลา และความต้องการของนักศึกษา ทั้งนี้ผลการศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ตามวัตถุประสงค์การวิจัย สรุปได้ดังนี้

2.2 ผลการศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ประกอบด้วยผลการเปรียบเทียบความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมเสริมการเรียนรู้พบว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มีความฉลาดรู้ด้านการอ่านหลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตรที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการเสริม

ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน	ก่อนการใช้กิจกรรมเสริม		หลังการใช้กิจกรรมเสริม		$(\bar{X})$	ร้อยละ
	$(\bar{X})$	S.D.	$(\bar{X})$	S.D.		
1. ความสามารถในการรู้การอ่านเพื่อความเข้าใจเนื้อหาสาระ (40)	17.34	5.12	34.66	1.56	17.32	43.30
2. ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (30)	10.55	2.75	23.28	1.27	12.40	41.33
3. ความสามารถในการใช้ประโยชน์และผูกพันกับการอ่าน (40)	13.25	3.50	35.03	3.71	21.78	54.45
คะแนนรวม 110 คะแนน	41.41	8.50	92.97	4.89	51.56	46.87

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย มีค่าเฉลี่ยของคะแนนของความฉลาดรู้ด้านการอ่านหลังการใช้กิจกรรมเสริมสูงกว่าก่อนใช้กิจกรรมเสริมในภาพรวมเทียบกับคะแนนเต็ม 110 คิดเป็นร้อยละ 46.87 เมื่อพิจารณาแยกตามองค์ประกอบของความสามารถความฉลาดรู้ด้านการอ่านพบว่า ด้านความสามารถในการใช้ประโยชน์และผูกพันกับการอ่าน เพิ่มสูงขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.45 รองลงมาคือ ด้านความสามารถในการรู้การอ่าน เพื่อความเข้าใจเนื้อหาสาระ คิดเป็นร้อยละ 43.30 และด้านความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คิดเป็นร้อยละ 41.33 ตามลำดับ ทั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลจากแบบวัดความผูกพันกับการอ่าน โดยนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ประเมินตนเองก่อนและหลังการใช้กิจกรรมเสริม

2.3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ที่มีต่อกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน พบว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ เพื่อสร้างความฉลาดรู้ด้านการอ่านในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด $(\bar{X}) = 4.68$, S.D. = 0.55)

3. ผลการรับรองกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

ผลการรับรองกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์โดยภาพรวมพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 คน ให้ความคิดเห็น “เห็นด้วย” ทุกประเด็น และรับรองว่ากิจกรรมเสริมการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ได้

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์สามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาความต้องการของนักศึกษา และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่เสนอเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นจากหน่วยใหญ่ในการบริหารจัดการคือผู้บริหาร หน่วยงานการปฏิบัติคืออาจารย์ผู้สอน และหน่วยรับบริการคือผู้เรียน แสดงให้เห็นความต้องการที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนากระบวนการเรียนรู้อ่าน การเรียนรู้อ่านเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่าน กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ตามที่ OECD (2019) สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2562) และ Egger (2022) ได้เสนอแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาชั้นเรียนเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่าน ส่วนผลการวิจัยการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนากิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ตามแนวทางหลักทั้ง 6 แนวทางนั้น แสดงให้เห็นความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และแนวทางการจัดการเรียนการสอนของกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ฐานสมรรถนะสอดคล้องตามที่ Johnstone and Soares (2014) และ Chappell et al. (2020) ได้เสนอไว้ ซึ่งมีแนวคิดในการออกแบบและพัฒนากิจกรรมเสริมการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นสำคัญ ในลักษณะเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ซับซ้อนของกระบวนการเรียนรู้ สามารถพัฒนาและปรับให้เข้ากับความต้องการในแต่ละบริบทของผู้เรียน ครู และสังคม สอดคล้องตามที่ OECD (2019) และ Glatthorn et al. (2019) ได้ให้เหตุผลว่า ผู้เรียนต้องสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและสะท้อนถึงวิธีการเรียนรู้เพื่อบรรลุสมรรถนะหลักควบคู่ไปกับแนวทางสะท้อนกระบวนการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วม และการปฏิบัติจริงในชีวิตจริง

2. ผลการออกแบบ พัฒนาและประเมินคุณภาพกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

2.1 ผลการออกแบบและพัฒนา ตรวจสอบและประเมินคุณภาพกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์โดยภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ในการส่งเสริม และพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เนื่องจากมีการพัฒนากิจกรรมเสริมการเรียนรู้ที่เป็นระบบเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนเป็นหลักในการพัฒนาการเรียนรู้อ่านเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ให้ความสำคัญกับการดำเนินการวางแผนจัดระบบองค์ประกอบอย่างละเอียด เพื่อให้สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงผลลัพธ์ใหม่ตามเป้าหมายการปฏิรูปจัดการศึกษายุคดิจิทัลในมิติการพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างแท้จริง สอดคล้องตามที่ Ornstein and Hunkins (2018) และกาญจนา คุณารักษ์ (2562) ได้เสนอว่า กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ในปัจจุบันพัฒนาตามยุคสมัยและบริบททางสังคมวัฒนธรรม แนวคิดใหม่จะเป็นตัวกำหนดเป้าหมายใหม่ จุดเน้นของการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ ทำให้บทบาทผู้เรียนผู้สอนแตกต่างไปจากเดิม และแตกต่างกันออกไปตามบริบทการเรียนรู้

2.2 ผลการพัฒนากิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มีองค์ประกอบสำคัญที่ได้จากการวิเคราะห์บริบทรอบด้าน และสังเคราะห์องค์ ความรู้ที่สัมพันธ์กัน เพื่อนำมาพัฒนากิจกรรมเสริมการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้บรรลุ ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาตามแนวคิดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ คือ ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน นับเป็นการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตจริงและการอยู่ร่วมกันในสังคมยุคดิจิทัล ดังที่ ทิศนา แคมมณี (2562) อธิบายเกี่ยวกับองค์ประกอบของกิจกรรมเสริมการเรียนรู้สมรรถนะ คือ สมรรถนะหลัก (core competency) ซึ่งเป็นสมรรถนะข้ามสาระวิชา สามารถพัฒนาให้เกิดกับผู้เรียนในสาระ การเรียนรู้อย่างหลากหลาย (content free) และสมรรถนะเฉพาะ (specific competency) ซึ่งมีความสำคัญ จำเป็นต่อการเรียนรู้ในสาระวิชา หรือเป็นทักษะที่สำคัญในการเรียนรู้สาระวิชา จากการพิจารณาความ สอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน เชื่อมโยงบูรณาการการเรียนการสอนในลักษณะเน้นประสบการณ์ เสริมสร้างความรอบรู้ชำนาญ และทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียน สอดคล้องกับการพัฒนา รูปแบบการผลิตครู ผลการวิจัยของ อภิภา ปรัชญพทฺธิ (2560) ที่เสนอว่า การผลิตครูต้องบูรณาการหลายมิติ ตั้งแต่ปรัชญาแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ การเรียนการสอนตามแนวทางของกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุกที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงและการเรียนรู้ ด้วยตนเอง

2.3 ผลการวิจัยการประเมินคุณภาพของกิจกรรมเสริมการเรียนรู้พบว่า มีความเหมาะสมของ องค์ประกอบของกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ และมีความสอดคล้องกันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดนั้น จะ เห็นได้ว่าองค์ประกอบที่ 1 หลักการของกิจกรรมเสริมการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วน องค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีความเหมาะสมสอดคล้องในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน เป็นกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ ที่ สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ภายในและภายนอกได้อย่างชัดเจน ประกอบกับพัฒนา ตามกระบวนการที่ตรวจสอบ ทวนซ้ำ มีการประเมินผลเพื่อปรับปรุงพัฒนาเป็นวงรอบ สอดคล้องดังที่ Johnstone and Soares (2014) Ornstein and Hunkins (2018) และกาญจนา คุณารักษ์ (2562) ได้เสนอ ไว้ว่า การพัฒนากิจกรรมเสริมการเรียนรู้ต้องมีการกำหนดเป้าหมาย จุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ของ กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ การออกแบบและจัดระบบความรู้และประสบการณ์ ก่อนนำกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ ไปจัดการสอนจริง และการประเมินผลกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ ทั้งผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน และการตรวจสอบ กระบวนการเพื่อปรับปรุงแก้ไข พัฒนาเป็นวงจรตามลำดับขั้นตอน ทำให้การพัฒนากิจกรรมเสริมการเรียนรู้มี คุณภาพ นำไปสู่การใช้จริงอย่างประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. ผลการวิจัยการศึกษาประสิทธิผลของกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

3.1 ผลการทดลองใช้กิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์โดยมีระยะเวลาทดลองใช้หลักสูตร 4 สัปดาห์ รวมจำนวน 16 ชั่วโมง ทำให้เห็นว่ การจัดการเรียนการสอนตามโครงสร้างเนื้อหาในด้านการสอนการอ่านนั้น จำเป็นจะต้องเตรียมความพร้อม และบริหารจัดการทรัพยากรการเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ และเวลาให้เหมาะสม ความสามารถในการอ่าน การใช้กลยุทธ์และความคล่องแคล่วมากขึ้นแล้ว ยังเป็นการประเมินผลขณะเรียนรู้เพื่อช่วยผู้เรียนให้มึ ความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ในการประเมินเป็นระยะที่ชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้ในระดับที่ดีขึ้นอย่าง ต่อเนื่อง ส่งผลต่อแรงจูงใจภายในของผู้เรียน การรับรู้ความสามารถ การมีอัตมโนทัศน์เชิงบวก และความ พยายามที่เพิ่มขึ้นเพื่อท้าทายอุปสรรค โดยผู้เรียนและผู้สอนร่วมมือช่วยหาวิธีการแก้ปัญหาให้ประสบผลบรรลุ เป้าหมายการอ่าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑาทิพย์ สว่างสุวรรณ (2560) พัฒนาตัวแบบพหุระดับการรู้

เรื่องการอ่านของนักเรียนในประเทศกลุ่มอาเซียน พบว่า ตัวแปรทำนายที่มีอิทธิพลทางตรงต่อตัวแปรตาม ได้แก่ ความหลากหลายในการอ่าน ทักษะคิดในการอ่าน การรู้เนื้อการอ่าน ส่วนนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยในครั้งนี้ อย่างไรก็ตามเมื่อเป็นการอ่านเพื่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ผลการวิจัยครั้งนี้ยังชี้ให้เห็นว่า ทรัพยากรทางการศึกษา (educational resource) กิจกรรมการอ่าน (reading attitude) และเวลาที่ใช้ในการอ่าน (reading time) นับเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของผู้เรียนที่มีความสัมพันธ์กับความฉลาดรู้ด้านการอ่านมาก

3.2 ผลการทดลองใช้กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ตามโครงสร้างเนื้อหา ซึ่งแต่ละหน่วยการเรียนรู้ มีการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานในลักษณะต่อเนื่องกัน รูปแบบการจัดกิจกรรมแต่ละหน่วยเพื่อพัฒนากระบวนการทางปัญญาย่อยที่เป็นองค์ประกอบความสามารถในการปฏิบัติของความฉลาดรู้ด้านการอ่าน พบว่า ผลการทดลองใช้กิจกรรมเสริมการเรียนรู้

3.2.1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านเพื่อการเรียนรู้สาระวิชา จะใช้การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นหลัก (analytical reading) โดยนักศึกษามีวิธีการอ่านเชิงรุกที่ดี และทักษะการคิดขั้นสูง (higher-order thinking) มากขึ้น สามารถใช้กลยุทธ์การอ่านที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ในการตอบคำถาม “อะไร” (what) ซึ่งตัวบทอ่านมีรูปแบบและประเภทของข้อความ (text type) แบบบรรยาย แต่ความเข้าใจ (understanding) ก็เป็นเพียงพื้นฐานที่ดีในการอ่าน การใช้วิธีการอ่านและกลยุทธ์ที่ส่งเสริมให้อ่านอย่างละเอียดลึกซึ้งมากขึ้น ทำความเข้าใจข้อความ ดีความ แยกแยะ จัดระบบข้อมูลรวมทั้งประมวลผลอย่างคล่องแคล่วรวดเร็ว จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการเรียนรู้สาระวิชาต่าง ๆ ของผู้เรียนทุกสาระวิชา สอดคล้องดังที่ OECD (2019) ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า การพัฒนาการอ่านเพื่อการเรียนรู้สาระวิชา สามารถประเมินความสนใจและความพยายามในการอ่าน การเรียนรู้การถอดรหัส การจดจำคำ ความเข้าใจประโยคพื้นฐาน แยกวิเคราะห์ ได้ถึงการทำงานเพื่อความเข้าใจในระดับที่สูงขึ้น การอ่านระดับพื้นฐานดังกล่าวนี้ เป็นความคล่องแคล่วในการอ่านที่ช่วยให้สามารถตรวจสอบกระบวนการเชิงกลยุทธ์และอัตราการอ่านว่ามีมากน้อยเพียงใด เมื่อผู้เรียนต้องอ่านข้อความที่ซับซ้อนและปริมาณที่มากขึ้น และเป็นกระบวนการอ่านที่สำคัญก่อนไปสู่ระดับของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

3.2.2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการอ่านอิสระที่นักศึกษาได้ฝึกฝนการปฏิบัติจริงเป็นรายบุคคล ได้รับรู้ถึงความสามารถของตนเองในการอ่านที่สะท้อนให้เห็นถึงจุดเด่นจุดด้อย วิธีเพิ่มพูนประสบการณ์ ฝึกความชำนาญในการอ่าน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่านักศึกษามีแนวทางการอ่านของตนเอง มีความผูกพันกับการอ่านมากขึ้น นักศึกษาสามารถปฏิบัติกรอ่าน ปรัชญาการใช้กลยุทธ์ การทำความเข้าใจความรู้ใหม่และความรู้เสริมที่ได้รับ ผ่านระบบปฏิบัติการและช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ ของกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ในการชี้แนะกำหนดเป้าหมายการอ่าน การใช้เวลาอ่านอิสระ แนะนำภาระงานของนักศึกษาผ่านเทคโนโลยีหรือสื่อสังคมโดยอาจเป็นกลุ่มย่อยหรือรายบุคคลหรือพร้อมกันได้ สอดคล้องตามที่ Corrigan (2014) เสนอไว้ว่า การให้ผู้เรียนพิจารณาการอ่าน ผลการฝึกปฏิบัติการอ่านของตนเองทำให้ผู้เรียนมีการเตรียมการในการอ่าน มีวิธีการอ่านมากขึ้น เมื่อผู้เรียนประเมินผลการอ่านของตนเอง และคิดว่าจะปฏิบัติการอ่านอย่างต่อเนื่องได้อย่างไร เขียนสะท้อนผลการอ่านและสะท้อนคิดอย่างละเอียด ผู้เรียนจะสามารถบูรณาการการฝึกปฏิบัติการอ่าน โดยใช้วิธีการและกลยุทธ์แบบผสมผสาน ซึ่งการอ่านเพื่อการเรียนรู้จะต้องใช้เวลาให้เกิดพัฒนาการอ่านอย่างต่อเนื่อง

3.2.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านเพื่อการมีส่วนร่วมทางสังคม จะเน้นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (critical reading) ซึ่งนักศึกษสามารถอ่านอย่างละเอียดมากขึ้น สามารถผสมผสานวิธีการสามารถประมวลผลและนำเสนอผลการอ่าน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลการอ่านได้

ถูกต้องเหมาะสม ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ตัวบทอ่านต้องมีความเหมาะสม และใช้ได้ผลดีในการพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยเฉพาะ แต่หากเป็นเนื้อหาที่ค่อนข้างท้าทายความคิด ความเชื่อหรือมโนทัศน์เดิมของผู้เรียน ต้องคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายของผู้เรียนเป็นรายบุคคลด้วย ผู้สอนต้องเปิดใจยอมรับทุกความคิดเห็นและมีเทคนิควิธีการที่ช่วยให้สามารถทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างราบรื่น ไม่เกิดเป็นความขัดแย้งกันหรืออคติระหว่างผู้เรียน ซึ่งอาจเกิดจากการไม่สามารถจัดการข้อขัดแย้งทางความรู้สึกนึกคิดได้ สอดคล้องตามที่ Goatly and Hiradhar (2016) และ Wray and Wallace (2021) เสนอว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านตามจุดมุ่งหมายทั้งทางวิชาการ และการมีส่วนร่วมทางสังคม ที่ใช้ความรู้ความสามารถในการอ่านและการคิดขั้นสูงที่เน้นการวิเคราะห์แยกแยะ เปรียบเทียบ พิจารณาข้อโต้แย้ง ตั้งสมมติฐาน ตรวจสอบประเมินหลักฐานเชิงประจักษ์ ติความและประเมินผล จากนั้นเชื่อมโยงสิ่งที่อ่านและให้ข้อโต้แย้งหรือข้อสรุปอย่างมีหลักการและ เหตุผลนำไปสู่การตัดสินใจหรือการให้คุณค่าจากการที่ผู้เรียนอธิบายและตั้งคำถามที่นำไปสู่การสร้างความหมายใหม่ที่กว้างขึ้นและการมีส่วนร่วมกับตัวบทและสังคม

3.3 ผลการวิจัยการศึกษาประสิทธิภาพของกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

3.3.1 ผลการวิจัยการเปรียบเทียบความฉลาดรู้ด้านการอ่านของ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ ซึ่งพบว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มีความฉลาดรู้ด้านการอ่านหลังการใช้กิจกรรมเสริมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการใช้กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ โดยความสามารถในการใช้ประโยชน์และผูกพันกับการอ่านเพิ่มสูงขึ้นมากที่สุด จากการนำเสนอต้นแบบวิธีการอ่านและการใช้กลยุทธ์ที่ชัดเจนอย่างหลากหลาย สอดคล้องกับผลวิจัยของ ทศนีย์ เศรษฐพงษ์ และคณะ (2562) วิจัยและพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการอ่านจากต้นแบบเพื่อส่งเสริมความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านตามแนวทางการสอบแบบ PISA โดยมีหลักการ 4 ประการ คือ (1) การเรียนรู้จากต้นแบบ (2) การใช้กลวิธีการอ่าน (3) การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ และ (4) การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่างจำนวน 290 คน ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความสามารถ ในการรู้เรื่องการอ่านตามแนวทางการสอบแบบ PISA ในภาพรวมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3.2 ผลการวิจัยการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ที่มีต่อกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นด้านการวัดและประเมินผลมากที่สุด ส่วนนี้เนื่องจากข้อคำถามมีจำนวนน้อยกว่าด้านอื่น ๆ จึงได้ค่าเฉลี่ยมากที่สุด

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยการพัฒนา กิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านทำให้เห็นว่องค์ประกอบสำคัญของกิจกรรมเสริมการเรียนรู้พัฒนาการอ่าน ควรประกอบด้วยทฤษฎี แนวคิดการจัดการเรียนการสอนและการวิเคราะห์ภาษาไทย โดยอาศัยหลักการทางภาษาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์หรือสายการสอนภาษา สามารถนำไปปรับใช้เป็น แนวคิดและแนวทางการพัฒนา กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ฐานสมรรถนะหรือกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านหรือความฉลาดรู้ด้านอื่น ๆ โดยประยุกต์ใช้กระบวนการ รูปแบบ องค์ประกอบที่สอดคล้องกับปัญหา

การเรียนรู้หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของแต่ละเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน แต่ละระดับซึ่งควรศึกษาองค์ประกอบของกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนนำกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ไปใช้ เช่น การสำรวจ ตรวจสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียน เพื่อกำหนดผลการเรียนรู้ ระดับความสามารถในการปฏิบัติ เกณฑ์การประเมินผล ที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในกิจกรรมเสริมการเรียนรู้หลักที่ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ซึ่งจะเป็นส่วนช่วยส่งเสริมสมรรถนะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ เป็นต้น

2. ผลการศึกษาการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน จะเห็นได้ว่าการพัฒนากิจกรรมเสริมการเรียนรู้และการเรียนการสอนเพื่อสร้างความฉลาดรู้ด้านการอ่าน จะต้องใช้วิธีการ กลยุทธ์ หรือเทคนิคต่าง ๆ ซึ่งครูผู้สอนหรือวิทยากรของกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ จำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยี ดิจิทัล สามารถเลือกสรรหา ประยุกต์ใช้โปรแกรม แอปพลิเคชัน สื่อแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ บูรณาการการทำงานอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ควรมีการสำรวจความพร้อมของผู้เรียน ทรัพยากร และเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ผู้เรียนจะสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้ทั้งในเวลาเดียวกัน สถานที่เดียวกัน หรือคนละเวลา คนละสถานที่ ซึ่งการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (hybrid instruction) สามารถส่งเสริมสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในบริบทที่ต่างกัน ทั้งนี้ก็ยังสามารถปรับให้เข้ากับผู้เรียนและสภาพการจัดการเรียนการสอนจริงที่เป็นไปได้ในชั้นเรียนอื่น ๆ ที่ใช้การอ่านเพื่อการเรียนรู้ทั้งการอ่านจากสื่อ สิ่งพิมพ์หรือสื่อดิจิทัล

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการพัฒนากิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์พบว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มีความต้องการ ความรู้เกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจในการอ่าน การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความเป็นอิสระในการเรียนรู้ การใช้สื่อและสถานการณ์การเรียนรู้ร่วมสมัยที่สอดคล้องกับโลกแห่งความเป็นจริงโดยใช้ เทคโนโลยีเป็นฐาน รวมทั้งการประเมินผลการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ ข้อคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน ตลอดจนการกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลาย ตามศาสตร์สาขาวิชา ระดับการศึกษาและจุดมุ่งหมายที่ต้องการบรรลุผล

2. ควรมีการวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่าน โดยใช้ผลการศึกษานี้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบและกำหนดแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการพัฒนา โดยสามารถใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางศึกษาความต้องการจำเป็นหรือการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการพัฒนาความฉลาดรู้ในกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ หรือความฉลาดรู้ด้านอื่น ๆ ซึ่งจะเป็นการสร้างนวัตกรรมรูปแบบการอ่านเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ที่หลากหลาย อันจะเกิดประโยชน์ทางการศึกษาในวงกว้าง

3. ควรมีการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน วิธีการ รูปแบบ การใช้กลยุทธ์ การอ่าน การวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การอ่านที่ได้ผลดีกับศาสตร์สาขาวิชาเฉพาะ เช่น วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ คณิตศาสตร์ เป็นต้น

4. ควรมีการวิจัยและพัฒนาแบบการส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนในแต่ละระดับการศึกษา และการวิจัยการส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะครูสาขาวิชาอื่น ๆ ด้านการอ่านเพื่อ ความฉลาดรู้ โดยนำแนวทางการพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านไปปรับใช้ และติดตามผลระยะยาว รวมทั้งการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้วิชาชีพ

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา คุณารักษ์. (2562). **หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- จุฑาทิพย์ สรวิงสุวรรณ. (2560). การพัฒนาตัวแบบพหุระดับการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนในกลุ่มประเทศอาเซียน. **วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**. 11(1), น. 220-237.
- ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน (2564). **การพัฒนาหลักสูตร**. นครปฐม: ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทัศนีย์ เศรษฐพงษ์ และ วิภาวรรณ เอกวรรณัง. (2562). **การวิจัยและพัฒนาความสามารถในการรู้เรื่องการอ่านตามแนวทางการสอบแบบ PISA โดยใช้แนวคิดการอ่านจากต้นแบบของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น** (รายงานการวิจัย). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ทิตนา แคมมณี. (2562). สมรรถนะ: หัวใจของความฉลาดรู้. ใน **สำนักกรรมศาสตร์และการเมือง ราชบัณฑิตยสภา (บรรณาธิการ). การประชุมวิชาการราชบัณฑิตยสภา เรื่อง ทำไมจึงต้องสร้างความฉลาดรู้: ศึกษาจากปรากฏการณ์ และทำนายอนาคต**. (น. 18-22). กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสภา.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2561). **จำเป็นต้องปฏิรูปสรรคการศึกษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2563). **อนาคตของครุศึกษาไทยกับการสร้างความฉลาดรู้. ครูสภาวิทยากร**. 1(1), น. 1-7.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2543). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2562). **การประเมินด้านการอ่านของ PISA 2018 เป็นอย่างไร**. จาก <https://pisathailand.ipst.ac.th/issue-2019-47/>
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2562). **พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย ชุดความฉลาดรู้ (literacy)**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.
- สุมน อมรวิวัฒน์. (2562). **กระบวนการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและธรรมชาติ**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิชย์
- อภิภา ปรัชญพฤทธิ. (2560). **การพัฒนารูปแบบการผลิตครูเพื่อรองรับการศึกษายุค 4.0. วารสารร่วมพักษ์มหาวิทยาลัยเกริก**. 35 (3), น. 101-136.
- Greenberg, J., Baron, R.A. (1986). **Behavior in organizations: Understanding and managing the human side of work**. (2nd Ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Chappell, C., Gonczi, A., & Hager, P. (2020). Competency-based education. In Foley, G. (Eds.), **Understanding Adult Education and Training**. London: Routledge.
- Corrigan, P.T. (2014). Attending to the act of reading: Critical reading, contemplative reading and active reading. **Essays in Reader Oriented Theory, Criticism, and Pedagogy**. 63-64, pp. 146-173.
- Egger, M.L. (2022). **Reading with social, digital annotation: Encouraging engaged critical reading in a challenging age**. Doctoral dissertation in English, Old Dominion University.

- Glatthorn, A., Boschee, F., Whitehead, B.M., & Boschee, B.F. (2019). **Curriculum leadership strategies for development and implementation**. (5th ed). Los Angeles: SAGE.
- Goatly, A., & Hiradhar, P. (2016). **Critical reading and writing in the digital age**. London: Routledge.
- Johnstone, S.M., & Soares, L. (2014). Principles for developing competency-based education programs. **Change: The Magazine of Higher Learning**. 46(2), pp. 12-19.
- OECD. (2019). **Future of education and skills 2030 conceptual learning framework**. Retrieved January 31, 2022, from www.oecd.org/education/2030-project.
- Ornstein, A.C., & Hunkins, F.P. (2018). **Curriculum: Foundations, principles, and issues (Pearson Educational Leadership)**. (7th ed). Vivar: Pearson Education.
- Oxenham, J. (2017). **Literacy: Writing, reading and social organization**. London: Routledge.
- Taba, H. (1962). **Curriculum development theory and practice**. New York: Harcourt, Brace and World.
- United Nations. (2020). **The sustainable development goals report 2020**. Retrieved December 1, 2021, from <https://sdgs.un.org/publications/sustainable-development-goals-report-2020-24686>
- Whitney, D.R., & Sabers, D.L. (1970). **Improving essay examination III**. Iowa City: University Evaluation and Examination Service.
- Wray, A., & Wallace, M. (2021). **Critical reading and writing for postgraduates**. (4th ed). Los Angeles: SAGE.